

Milí čtenáři,

hitem v politologických kruzích je nová definice silné veřejné moci: nyní ji představuje schopnost určovat témata veřejné (politické, mediální) diskuse. Pokud se touto optikou zahledíme na turbulence kolem probíhajícího konce téměř osmileté dominance pravicového ultrakonzervatismu, nenajdeme tu ani jeden zřetelný odstín zelené (či zeleně ☺). Nevím jak vy, ale já jsem nezaznamenal ani náznak debaty např. o tom, zda by pro osud připravovaného zákona o Národním parku Šumava byly vhodnější předčasné volby (a tedy konec projednávání současného developers-friendly návrhu), anebo podpora úřednické vlády, která ještě ani pořádně nevznikla a už se svým důrazem na kvantifikovaně chápaný ekonomický rozvoj ani netají. Kolik lidí ví např. o petici za dobrý zákon o NPŠ, vytvořené Hnutím DUHA (na internetu <http://hnutiduha.cz/petice/>)?

A teď mi dovoluňte uvést jednu drobnou osobní zkušenost. Všichni víme, že stesky na příliš chráněnou šumavskou přírodu mají jednoho mocného spojence – statistiky relativně vysoké nezaměstnanosti v šumavských okresech: starostové i regionální politici nám neváhají slibovat, že co nejrozmáhlejší turistický průmysl jistě přinese lepší časy. Tak schválně: co se s tím dá dělat už teď? Od dubna do listopadu probíhá na čtyřech místech 1. zemská výstava Jižní Čechy – Horní Rakousko (dějiště akcí: Český Krumlov, Vyšší Brod, Bad Leonfelden, Freistadt). Zkuste se ale třeba do Vyššího Brodu vypravit hromadnou dopravou v letní sobotu. Tam se dostanete pohodlně, ale podstatně horší je to zpátky. Pokud vás napadne, že byste po shlédnutí dvouzemských kulturních pokladů i unikátních přírodních fotografií někde poseděli v útulné restauraci a dali místním živnostníkům něco utržit, máte smůlu: místo toho musíte sebou hodit, abyste stihli poslední vlak i autobus, které odjíždějí – shodně! – v půl páté (tedy pokud se nechcete o hodinu později nacpat mezi propocené osazenstvo cyklobusu, nebo pokud nechcete čekat na pozdní vlak přijíždějící do Budějovic až ve 22:15). Po sedmnácté hodině se Vyšší Brod prostě promění v temnělou kulisu pustého pohraničí.

Přítom by stačilo jen málo: vypravit aspoň o víkendu nějakou tu Regionovu navíc – o autobusu nemluvě –, nalákat turisty slevou typu sdružená jízdenka-vstupenka, a hned by bylo ve vyšebrodsko-loučovickém skanzenu předlistopadové éry živěji. Mimochodem: o 10 kilometrů dále si v tutéž dobu návštěvníci z Lince mohou ještě užít podvečerních půvabů Bad Leonfeldenu a na cestu domů si vybrat ze tří rovnoměrně rozložených autobusových spojů. Ano, kéž by se nám podařilo do české veřejné diskuse vnést ikskrát potvrzený fakt, že ohánění se evropskými poměry je v naší politice příliš často jen póza, přetvářka a fíkový list rozbujelého šlendriánu: to by bylo téma!

Tomáš Malina

V OBSAHU TAKÉ NAJDETE

Lidé se mohou přidat k petici za zákon o Šumavě	str. 3
Dalším obviněným na Šumavě by měl být Jan Stráský	str. 3-4
K úložišti pomocí podfuků?	str. 7-9
Javorový skandál	str. 13
Chalupova vyhláška	str. 14
Pozvánky na akce	str. 18-20

Lžínská stěna vydržela

V sobotu 15. června vyrazilo sedmadvacet zájemců o přírodu na exkurzi „Břehule za humny“ do pískovny Lžín. Hnízdní stěna, kterou Calla obnovila letos na jaře, naštěstí vydržela vytrvalé deště během nedávných povodní a nespadla. Počet nor zatím dosáhl čísla 260 a pravděpodobně se už příliš zvyšovat nebude. „Naše“ stěna se však líbí také velkému množství blanokřídlého hmyzu, který ji podobně jako břehule využívá k hnízdění. Také samotářské včely se těšily zájmu návštěvníků exkurze.

A protože břehule dokážou vždycky něčím překvapit, nebylo tomu ani letos jinak. Poblíž lžínské pískovny se objevily dvě nové kolonie u

Dráchova a u Chlebova. Obě našly útočiště v deponiích zeminy na stavbě dálnice D3. Netřeba dodávat, že obě hromady musejí zůstat na místě až do vyhnízdění břehulí.

Jiří Řehounek

ADOPTUJTE BŘEHULI!

Podrobnosti na www.calla.cz/brehule

Rudolfovský lom opět registrován

Již podruhé během krátké doby registroval českobudějovický magistrát významný krajinný prvek (VKP) Rudolfovský lom. Taková zpráva by asi za normálních okolností nevzbudila žádný rozruch, protože podobných registrovaných VKP jsou v České republice spousty. Rudolfovský lom ovšem leží v údolí Rudolfovského potoka a v katastru obce Jivno, která se nedávno rozhodla ve svém územním plánu pro zastavění části údolí rekreačními objekty.

A strhla se mela, v níž podstatnou roli hraje skupina občanů z Rudolfova, která zorganizovala proti záměru petici a založila občanské sdružení Náš domov. Jednou ze sporných otázek celé kauzy je právě VKP Rudolfovský lom. Jak už jsme v Ďáblíku psali, první registraci zrušil z formálních důvodů krajský úřad po odvolání některých majitelů pozemků a obce Jivno. Nyní je tedy VKP registrován znovu a odvolání potencionálních stavebníků je nepochybně opět na cestě.

Zajímavé na celé kauze je, že navrhovatelé a zastánci VKP (včetně Cally) jsou obviňováni z účelovosti, protože prý v Rudolfovském lomu nic převratného není. To je samozřejmě holý nesmysl, který z účelovosti usvědčuje spíše majitele pozemků. Kamenolom hostí celou řadu chráněných a ohrožených druhů. Což ale vůbec není hlavním kritériem registrace, jak si může kdokoli ověřit jen letným pročtením příslušné pasáže zákona o ochraně přírody a krajiny. Zákon praví, že VKP je „ekologicky, geomorfologicky nebo esteticky hodnotná část krajiny, která utváří její typický vzhled nebo přispívá k udržení její stability,“ což pro Rudolfovský lom platí bezesbýtku.

Jen na okraj můžeme uvést, že do loňského roku byly v údolí Rudolfovského potoka registrovány celkem tři VKP, což samo o sobě svědčí o přírodní záchovalosti tohoto místa. Nemyslí si to ostatně jen přírodovědci a občanská sdružení. O oblibě této zelené enklávy v těsné blízkosti krajské metropole svědčí i stovky lidí, kteří sem přijíždějí trávit volný čas. Další zástavba, tlak na dopravní obsluhu rekreačních objektů nebo ještě větší zátěž pro nevyhovující kanalizaci rozhodně přírodním ani rekreačním kvalitám údolí neprospějí.

Jiří Řehounek

Lidé se mohou přidat k petici za zákon o Šumavě

Hnutí DUHA zahájilo petici za dobrý zákon o národním parku na Šumavě. Podpisová akce požaduje, aby hlavním účelem národního parku nadále zůstala ochrana přírody a pravidla pro nové stavby zajistila, že nebudou ničit šumavskou krajinu. Petice využívá přestávky v parlamentním projednávání zákona o národním parku, které je přes léto přerušeno. Podpisová akce také požaduje, aby byla zachována místa, která jsou na Šumavě vyčleněna pouze pro divokou přírodu a turistické stezky, tj. 30 % národního parku, a bylo stanoveno jejich postupné rozšíření alespoň na polovinu parku do konce příštího desetiletí. Lidé mohou petici podepsat on-line na webových stránkách Hnutí DUHA (www.hnutiduha.cz/petice) nebo si na nich stáhnout petiční archy

Petici mohou podepsat také návštěvníci národního parku u pramenů Vltavy a to od neděle až do konce letních prázdnin. Informace jim na místě podávají vyškolení dobrovolníci. Hnutí DUHA však oficiálně požádalo policii o ochranu výkonu práva petičního. Zároveň dnes dopisem vyzvalo ředitele parku Jiřího Mánka (ODS), aby se zdržel jakéhokoliv šikanózního jednání vůči sběru podpisů pod petici. Reagovalo tak na Mánkův dopis, který ekologická organizace získala a kde ředitel možnost takového postupu naznačuje. Hnutí DUHA přitom upozornilo ředitele parku, že ke sběru podpisů na stánku podle petičního zákona není třeba povolení státních úřadů.

Zákon o šumavském národním parku, který předložil místopředseda ODS Tomáš Chalupa a jež nyní projednává Poslanecká sněmovna, otevírá horskou krajinu developerům a velkým stavebním projektům. Navíc razantně osekává území, které je v parku ponechána pouze divoké přírodě a turistům, ve prospěch těžařských firem. Podle Chalupova návrhu by se mohlo začít kácet například v pralese na Smrčině, v kaňonu divoké řeky Křemelné nebo v oblasti Ptačího potoka v Modravských slatích. Světový svaz ochrany přírody již dříve varoval, že v případě přijetí takového zákona vyškrtne Šumavu ze seznamu mezinárodně uznávaných národních parků, který vede OSN. Na Chalupu apelovalo také 72 ředitelů evropských národních parků a odborných institucí.

„Návštěvníci národního parku mají možnost podepsat petici přímo u pramenů Vltavy. Divoká příroda lidi fascinuje a dává nám příležitost se neustále učit. Kvůli ní byl národní park vytvořen. Většina turistů jezdí na Šumavu právě kvůli národnímu parku a vzácné, divoké horské přírodě. Kdo jiný by se jí tedy měl před politiky a developery zastat než právě návštěvníci parku,“ říká Jaromír Bláha z Hnutí DUHA.

Tisková zpráva Hnutí DUHA

Dalším obviněným na Šumavě by měl být Jan Stráský

Police a státní zástupce mají v ruce tři pádné argumenty, aby obvinili Jana Stráského, který v době svého kralování na Šumavě sebevědomě prohlašoval, že si půjde za svůj boj proti kůrovci sednout i třeba do vězení. Zda se mu jeho přání splní, teď záleží už jen na sebevědomí orgánů činných v trestním řízení.

Protikorupční policie dnes oznámila, že obvinila náměstkyně šumavského národního parku Václava Brauna ze zneužití pravomoci úřední osoby za to, že nutil své podřízené porušovat zákon a používat zakázanou chemii v šumavském národním parku. Jde o případ z jara 2011, kdy na Šumavě vládl turista Jan Stráský. Vrátime-li se ovšem zpět do roku 2011 je zřejmé, že dalším obviněným musí být právě politicky dosazený „Chalupův ředitel“ Jan Stráský.

Jan Stráský se jako ředitel NPŠ začátkem května 2011 veřejně přiznal, že na Šumavě je používána zakázaná chemie bez patřičného povolení. V České televizi v pořadu Události komentáře dne 5. 5. 2011 Jan

Stráský sebevědomě prohlašuje, že se chová jako řádný hospodář a předchází použitím chemie škodám. Stráský zároveň v pořadu prohlašuje, že je přesvědčený o tom, že výjimku k použití chemie získá v rádech dnů a že všechny průtahy jsou pouze formální a časové, a proto správa pod jeho vedením rozhodla o použití zakázané chemie ještě před získáním výjimky ze zákona. Jinými slovy, podle Jana Stráského, nebylo třeba respektovat zákon, protože je to jen zdržující formalita.

Jan Stráský, jako ředitel Správy NPŠ, vydal o den později tiskovou zprávu, kde doslova píše: „*I přes fakt, že nebylo správné řízení ukončeno, jsem nařídil využít v boji proti kůrovci kombinaci všech nejúčinnějších metod a to vč. využití biocidů na otrávené lapáky a trojnožky.*“

Lepší přiznání k trestnému činu si policie a státní zástupce snad ani nemůže přát. Ano, takto svévolně se choval vysoce postavený státní úředník Jan Stráský, který naopak měl dodržování zákona hlídat. V tiskové zprávě se navíc Stráský přiznává k ještě většímu rozsahu použití chemie, než Správa NPŠ do té doby přiznávala: „*K dnešnímu dni je na území NP Šumava instalováno celkem 33 650 kusů obranných protikůrovcových zařízení, z nichž cca 20 % bylo ošetřeno biocidy. Přímo v lesních porostech je pak podíl insekticidem ošetřených zařízení ještě mnohem menší - činí pouze cca 2% ze všech používaných zařízení.*“

Podal jsem proto kvůli nepovolenému použití látky cypermethrin a přiznání ředitele Stráského v České televizi a v tiskové zprávě na jeho osobu dne 9. 5. 2011 trestní oznámení obsahující více jak 150 stran. Samotné trestní oznámení mělo „pouhých“ pět stran a zbytek tvořilo 151 stran příloh, které odborně dokládaly negativní vliv použité látky biocitu cypermethrin na faunu a flóru včetně člověka. Šlo jen o takové „drobnosti“, že cypermethrin zabije více jiných živočichů než kůrovce a má negativní vliv na lidské zdraví. Slovy Jana Stráského, kdo by s takovými formalitami zdržoval.

Policie trestní oznámení po několika měsíčním tichu v srpnu 2011 odložila s tím, že není jisté, zda došlo k poškození životního prostředí. Zjevně si nevěděla rady s odborným problémem použití chemické látky a jejího vlivu na životní prostředí, anebo prostě ještě neměla tolik odvahy. Je fakt, že použití chemie více než rok šetřila Česká inspekce životního prostředí a nakonec správě parku za to v roce 2012 udělila pokutu 450 tisíc. Policie tak tedy získala první nevyvratitelný důkaz o porušení zákona Janem Stráským.

Letos v červnu rozhodoval Krajský soud v Českých Budějovicích o povolení použití chemie v roce 2012, které Správě NPŠ posvětilo ministerstvo životního prostředí v čele s Chalupou. Šlo přitom o de facto stejný případ jako v roce 2011, jen s tím rozdílem, že Správa NPŠ, už pod vedením bývalého Stráského náměstka Jiřího Mánka, povolení k použití chemie získala. Soud ovšem rozhodnutí o výjimce zrušil, protože povolení bylo nezákonné, když nebyl vůbec posouzen vliv pesticidu na chráněná území na Šumavě. Jak jsem psal, šlo o identický případ jako ten v roce 2011. Policie tak získala druhý nevyvratitelný důkaz o porušení zákona v době panování Jana Stráského.

Posledním důkazem proti Janu Stráskému je už citované Stráského vyjádření z tiskové zprávy ze dne 6. 5. 2013, které pro jeho závažnost ocituji znovu: „*I přes fakt, že nebylo správné řízení ukončeno, jsem nařídil využít v boji proti kůrovci kombinaci všech nejúčinnějších metod a to vč. využití biocidů na otrávené lapáky a trojnožky.*“

Police a státní zástupce tak mají v ruce tři pádné argumenty, aby obvinili Jana Stráského, který v době svého kralování na Šumavě sebevědomě prohlašoval, že si půjde za svůj boj proti kůrovci sednout i třeba do vězení. Zda se mu jeho přání splní, teď záleží už jen na sebevědomí orgánů činných v trestním řízení. Stále jde o bývalého ministra Klausovy vlády a oblíbence nejednoho politika ODS. Výsledek jejich rozhodnutí, ale ovlivní výkon státní správy v České republice pro další roky. Buď zůstane navždy nepostížitelný vrcholný úředník, nebo policie vyšle jasný signál, že zneužití pravomoci úřední osoby se týká i hlavy celého aparátu, nikoli jen jednoho náměstka.

Martin Marek, autor je předsedou Strany zelených v Plzni (se souhlasem autora převzato z blogu martin-marek.blog.ihned.cz)

Šumava na seznamu ohrožených území

Na červnovém kongresu organizace Birdlife International byl spuštěn nový program Ohrožená významná ptačí území (IBAs in Danger). Na seznamu je v tuto chvíli zapsáno 333 území, z toho tři z České republiky. Nikoho už nepřekvapí, že se na nelichotivém seznamu ocitla i Šumava. Respektovaná mezinárodní organizace zabývající se ochranou ptáků tak vystavila nelichotivé vysvědčení jak pro dnes již bývalého ministra Tomáše Chalupu, tak i pro jeho chráněnce ze stále ještě současného vedení Správy NP Šumava. Ochrana přírody „bez zeleného šílenství“ (slovy páně Chalupovými) se asi poněkud míjí účinkem...

Jiří Řehounek (podle zprávy na webu ČSO)

Mánkův Zlatohřívák v Národním parku Šumava je jen pohádkový

Není on Jiří Mánek vlastně princ, kterému přestrojená čarodějnice nabídla krásného koně, ale ve skutečnosti to byl začarovaný ježibabí kocour a prince teď čeká šílená jízda, při které si srazí vaz?

No, asi ne, ale příběh „zavádění“ tažných koní v Národním parku Šumava podobnou pohádku dost připomíná. Minimálně to, jak Mánkovi kamarádíci „zavádění koní k přibližování dřeva“ prezentují. Jen slyšte začátek pohádky: „*Správa parku v době ředitelování pana Žlábka, vlastnila asi 80 koní, ..., a také zaměstnávala kočí, kteří se o koně starali.*“

To je opravdu jen pohádka. V roce 1993 při přebírání státních a vojenských lesů totiž správa parku neměla koně ani jediného, protože při transformaci lesního hospodářství byli všichni privatizováni a to tak, že je vozkové spláceli. Správa od té doby koně s kočími najímala jako živnostníky a tak to je dodnes. Tito kočí si svoje koně na práci dováželi podobně, jako u státních lesů. Taková práce vozků - živnostníků je totiž ekonomicky výhodná. V lesích i v parku ovšem raději vyhlašují zmanipulovaná výběrová řízení pro firmy. Z vozků totiž žádné „spropitné“ nekápne.

Realita je dnes taková, že mnozí kočí, odjakživa pracující na Šumavě, koně prodali a odešli na práci k Bavorům, protože se v NPŠ neuživí. Ti, kteří od náročné práce neutekli, se třesou na sebemenší zakázku. Pokud jim park vůbec nějakou dá, tak většinou jen na pár dnů. Na tom se kočí neuživí a musí hledat nejrůznější přivýdělký, například vozit turisty v kočárech a na saních.

Ředitel Mánek se prezentuje jako zapálený příznivec ekologického využití koní na Šumavě. Nechal dokonce kdesi v Jeseníkách vypracovat studii o jejich využití a najal bývalého ředitele Žlábka, se kterým zřejmě „vymysleli“, že chladnokrevníky nakoupí v Zemském hřebčinci v Písku... Jistě to bude dobrý obchod pro všechny zúčastněné... Nebo že by na Šumavě zaváděli nový státní podnik? Také dost zvláštní...

Účastníci jaksi ignorují řadu podstatných věcí: Kočí i s koňmi v parku nebo v okolí na Šumavě dosud žijí, ale není pro ně dost práce! A pak, koně nebudou levní! A zaměstnávat lidi, platit jejich školení, péči o zvířata a jejich zaučení,... - není to přece jen drahá pohádka, která se časem promění na „tunelovací“ realitu?

Mně z toho vycházejí zcela nepohádkové otázky: Má Mánek v době, kdy z parku vyhazuje nepohodlné odborníky, protože prý nemá na jejich platy, dost prostředků na finančně náročný projekt? A jde-li mu o zaměstnávání lidí, nebylo by jednodušší rovnou vypsát zakázky pro zájemce o přibližování, kteří na Šumavě stále jsou? Jde tu jen o kšeft pro účastníky „bohulibého“ projektu, anebo už Mánek počítá s tučnými dotacemi?

Nevím. Jen tuším další manipulaci, ve které nejde o nic jiného, než o peníze. O lidi na Šumavě, nebo o ekologické hospodaření jistě ne.

Václav Bouda

(se souhlasem autora převzato z blogu <http://boudavaclav.blog.respekt.ihned.cz>)

Pavel Pechoušek, mluvčí Národního parku Šumava:

„Loni si na správě parku stěžovalo několik lidí, kteří petici podepsali v dobré víře, že podporují postup správy šumavského parku v souvislosti s asanační kůrovcové kalamity, a ne ekologických aktivistů. Dokonce se přišli na správu parku 'pochlubit', že nám pomohli. Jejich znechucení bylo poté veliké. Laici často neví, kdo je Hnutí Duha, jaká je jejich motivace a jaké mají na Šumavě zájmy. Právě toho aktivisté na pramenech Vltavy zneužívají“

Aktivisté z Hnutí Duha se obávají konfliktů u petičního stánku u Pramenů Vltavy, ČTK, 2. 7. 2013

MŽP požaduje další varianty ke Kubově energetické koncepci

Předložit návrhy energetické koncepce ve více variantách požadují úředníci ministerstva životního prostředí. Vyplývá to ze závěru takzvaného zjišťovacího řízení, který k posouzení koncepce vydal příslušný odbor ministerstva [http://portal.cenia.cz/eiasea/detail/SEA_MZP148K]. Přesně to po ministerstvu žádaly i ekologické organizace – aby neprošla představa ministra průmyslu Martina Kuby. Ten chtěl nechat formálně posoudit jen jediný, svůj, návrh, jenž by byl nejlepší i nejhorší zároveň. Ekologové už své návrhy ministerstvu nabídli.

Ministerstvo životního prostředí svým rozhodnutím však jen dodržuje to, co mu ukládá zákon. Za podstatnou chybu Tomáše Chalupy považují ekologové fakt, že jako rezortní ministr nepřipravil ke koncepci ministra průmyslu vlastní návrh, který by hájil zájmy ochrany životního prostředí a zdraví lidí. Nechtějí však spekulovat, zda alternativu nepředložil proto, že toho nebyl schopen nebo nechtěl.

Ekologické organizace ministerstvu předložily k porovnání dva vlastní návrhy energetické koncepce ČR – [Chytrá energie](#) a [Energetická \(R\)evoluce](#). Jedná se o konkrétní, důkladně propočítané návrhy na reformu české energetiky, jejichž uskutečnění by zajistilo dostatek energie pro všechny české domácnosti, srazilo jejich účty a současně snížilo závislost naší ekonomiky na devastující povrchové těžbě uhlí, nebezpečných jaderných elektrárnách a dovážené ropě či plynu.

Ministerstvo životního prostředí rovněž požaduje, aby hodnocení zejména:

- srovnalo soulad české koncepce s evropskými strategiemi snižování emisí skleníkových plynů, zvyšování podílu obnovitelných zdrojů a role energetické efektivity,
- porovnálo dopady různých variant a scénářů vývoje české energetiky na klima Země,
- vyhodnotilo i dopady externalit, jako je těžba surovin, jaderné odpady, bourání obcí a další,
- zhodnotilo, do jaké míry energetická koncepce respektuje preference nakládání s odpady podle evropských směrnic, kde je spalování na chvostu hierarchie.

Návrh české státní energetické koncepce se bude posuzovat i s ohledem na mezinárodní dopady – o posouzení již podle zákona požádalo Slovensko a Rakousko.

Dalším krokem bude zpracování vlastního hodnocení, které bude připravovat firma AMEC ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu. To pak projde veřejným připomínkováním. Na závěr Ministerstvo životního prostředí vydá k návrhu koncepce své stanovisko.

Očekáváme, že výsledkem skutečně zodpovědného a seriózního posouzení vlivů na životní prostředí bude muset být zásadní přehodnocení návrhů z dílny Martina Kuby. Jen menší spotřeba uhlí, ropy či uranu umožní snížit emise a další dopady na přírodu a zdraví lidí.

Edvard Sequens podle společné tiskové zprávy ekologických organizací

Kuba ve válce s Chalupou o recyklaci?

Končící ministr průmyslu a obchodu Martin Kuba se na poslední chvíli, tedy na poslední jednání vlády 3. července pokusil skrytě prosadit seznam konkrétních kroků, které mají zajistit, že stát začne provádět jeho návrh energetické koncepce, ač ta ještě neprošla posouzením vlivů na životní prostředí. Udělal to poté, co na začátku června ten stejný plán odmítli ministři TOP09 a LIDEM. Nezůstalo jen u toho, mimo program den před jednáním rozeslal ministrům podpůrné stanovisko Rady vlády pro energetickou a surovinovou strategii a s touto záštitou chtěl protlačit vládou novelu horního zákona, která by opět umožnila vyvlastňovat nemovitosti pro těžbu uhlí či uranu a rovněž chtěl nechat schválit státní surovinovou politiku.

Se svým záměrem ale naštěstí zase narazil u koaličních partnerů a materiály byly staženy z jednání vlády. Neprošel tak ani úkol připravit do konce roku nový zákon o odpadech, který by podporoval výstavbu obřích

spaloven komunálního odpadu. Zákon měl zajistit, že stát zmrazí recyklaci a nasměruje 70 % komunálního odpadu do spaloven, jak plánuje návrh Státní energetické koncepce. Přitom ministr Chalupa už anoncoval, že chce 50 % odpadků recyklovat – stejně jako v Německu už před deseti lety – a energii vyrábět jen ze 30–35 % odpadu.

Ivo Kropáček, vedoucí programu odpady Hnutí DUHA, řekl: „Kubova verze energetické koncepce plánuje prohnat skoro tři čtvrtiny odpadků komínem a recyklaci zmrazit na současné úrovni. Ale ministr Chalupa anoncoval, že chce snížit plýtvání surovinami, a proto recyklaci zvýšit na padesát procent. Očividně nelze udělat obojí. Nový zákon o odpadech by měl rodinám usnadnit třídění a vylepšit recyklaci.“

Česko recykluje asi 30 % komunálního odpadu. Přitom Německo nebo Nizozemsko už stejně využívají kolem 60 % odpadků a belgické Vlámsko dokonce 72 %. Ekologické organizace prosazují, aby stát investoval peníze z evropských fondů do projektů v obcích a městech, jež rodinám usnadní třídění odpadků. Navrhují také nový zákon o odpadech, který vylepší recyklaci na úroveň úspěšných evropských států. Energie by se podle nich měla vyrábět pouze ze zbytkového odpadu, který nelze recyklovat.

„Kdyby ministr Kuba věnoval stejné úsilí řádné přípravě návrhu energetické koncepce, stejně jako pokusům, jak její dílčí části uvést v praxi mimo schvalovací procesy, tak by mu neuniklo, že jeho vysněné spalovny přinesou obří produkci odpadů ze spaloven v podobě popílků a strusky v objemu cca 630 tisíc tun s velkým množstvím toxických látek. Nijak ve svých podivných kalkulacích nereflektuje na fakt, že druhotným využitím materiálů obsažených v odpadech vznikají větší úspory energií, než vzniknou jejich spálením, a ne jen to. Díky neefektivitě a náročnosti těchto zařízení se lidem značně prodraží teplo i cena za likvidaci odpadu,“ řekl Jan Nezhyba, vedoucí kampaně Nespaluj recykluj ve sdružení Arnika.

Edvard Sequens podle tiskové zprávy sdružení Calla, Arnika, Hnutí DUHA a Asociace Zelený kruh

---

K úložišti pomocí podfuků?

Vyhledávání konečného úložiště pro vysoceradioaktivní odpady z českých jaderných elektráren nabralo v uplynulých měsících zcela nový směr. Nejen zapomenuté sliby o dobrovolnosti a plán na průzkumy všude namísto jen na čtyřech lokalitách, ale také zahozená práce se zákonem, který měl zlepšit postavení obcí nebo zatajení plánů na další jaderné zařízení vedle úložiště.

Kraví hora byla jen první krok

Ministerstvo průmyslu prostřednictvím Správy úložišť radioaktivních odpadů (SÚRAO) až do konce roku 2012 opakovaně a veřejně slibovalo starostům a lidem v místech plánovaných průzkumů, že je nezahájí bez jejich souhlasu. V prosinci 2012 převedl tehdejší ministr Martin Kuba kompetenci získat povolení na

průzkumy v lokalitě Kraví hora na Žďársku na státní podnik DIAMO, odštěpný závod GEAM Dolní Rožínka, který v oblasti těží a zpracovává uran. A zástupci firmy rovnou na jednání zastupitelstva obce Věžná sdělili, že předchozí sliby dané SÚRAO pro ně nejsou důležité. A to včetně smluv o spolupráci, na základě nichž měly průzkumy odstartovat a které se ještě na konci listopadu 2012 Správa pokoušela se starosty lokality Kraví hora uzavřít.

Stát se rozhodl nerespektovat ani výsledky místního referenda, které 11. a 12. ledna proběhlo v Bukově a výsledky anket v Boru a v Sejřku, v nichž většina hlasujících průzkumy odmítla. Od února vedl územní odbor Ministerstva životního prostředí v Brně řízení, které skončilo 30. května stanovením v České republice vůbec prvního průzkumného území pro zvláštní zásahy do zemské kůry za účelem vyhledávání konečného hlubinného úložiště vyhořelého jaderného paliva. Má rozlohu více než 17 tisíc hektarů a leží na území obcí Sejřek, Drahonín, Moravecké Pavlovice, Věžná, Olší, Stráž, Milasín a Bukov.

Průzkumy ale ještě nezačaly. Přinejmenším Calla a místní sdružení Nechceme úložiště Kraví hora se jako účastníci řízení pro pochybení ministerstva vůči vydanému povolení odvolala. Rozklad, jak se záležitost právně nazývá, bude muset vyřešit až nový ministr životního prostředí. A ani poté není situace beznadějná, jak ukázala úspěšná žaloba občanského sdružení Za Radouň krásnější (lokality Lodhéřov), kterému se podařilo zrušit vydané průzkumné území pro podzemní zásobník plynu. Ministerstvo tu totiž, když průzkumy povolilo, nerespektovalo veřejný zájem vyjádřený občany ve výsledcích místního referenda. A také nezohlednilo budoucí stavbu zásobníku, ke které měly práce vést. Výsledek může být nadějí i pro všechny ostatní.

Průzkumy ve všech lokalitách, ať už chtějí nebo ne

SÚRAO zásadně přehodnotilo i plánovaný postup k úložišti, protože se jí nedařilo získat souhlas místních komunit. Chce nechat stanovit průzkumná území na všech lokalitách bez ohledu na výsledky referend a názor představitelů obcí. Další šest míst v České republice – okolí Lubence a Blatna na Lounsku, Pačejova na Plzeňsku, Jistebnice na Táborsku, Lodhéřova na Jindřichohradecku, Rohozné na Jihlavsku a Budišova na Českomoravské vysočině tedy čeká podobné martyrium jako Kraví horu. Zvažovány jsou i Boletice na jihu Čech a DIAMO slibuje, že má v rukávu ještě úplně novou lokalitu poblíže Dukovan.

Všude by měly probíhat výzkumné práce, jejichž podobu přibližuje geolog Jiří Svejkovský v článku „Bez vrtů to opravdu nejde!“. Ty SÚRAO plánuje do roku 2015. Pak má zúžit výběr na čtyři lokality a v nich provést i hluboké, až kilometrové vrty a další práce. Troufá si, že to stihne do roku 2018. SÚRAO k tomuto kroku sáhlo také v očekávání, že odpor místních otupí penězi. Všude, kde bude stanoveno průzkumné území, budou moci obce čerpat ze zákona kompenzace.

Už za necelých pět let pak Správa vybere finální dvě lokality a z nich do roku 2025 poslední. Za pouhých dvanáct let by tedy mělo být jasné, kde bude mít Česko složen svůj jaderný odpad. Pokud se postaví nové reaktory a prodlouží provoz dnešních, mohlo by jej být skoro deset tisíc tun. Tedy 2,5x více, než kolik se doposud uvádělo.

Zákon, který se pro stát stal nepříjemným

Pracovní skupina pro dialog o úložišti, v níž pracují zástupci ze všech lokalit i zodpovědných státních úřadů, po dvouletém hledání vhodných cest, argumentů a na základě provedených právních analýz navrhl, jak by se cestou zákona mohly posílit dnes nedostatečné pravomoci obcí. Po přijetí by obce měly možnost odmítnout další průzkumy v okamžiku výběru posledních dvou lokalit (tedy v roce 2018). Ale jen podmíněně, s možností přehlasování Senátem.

Nyní, více než půl roku od předání návrhu ministerstvu průmyslu, je již jasné, že zákon je nechtěným dítětem. Ministerstvo s ním neudělalo vůbec nic, nedokázalo ani říci, co chce případně upravit a dopracovat. Dokonce začalo ignorovat práci pracovní skupiny a komunikaci s ní. To do té míry, že poslední květnové

jednání za přítomnosti zahraničních hostů skončilo ostudou pro ministerské úředníky a rozladěním přítomných, kteří se rozhodli do změny poměrů se více nesvolávat.

Jenže zákon nechce už ani Správa úložišť. V právě připravované nové státní koncepci nakládání s radioaktivními odpady a vyhořelým jaderným palivem navrhuje postup, který je s názorem pracovní skupiny v rozporu. Veto obcí by umožnil až v samotném závěru procesu při výběru finální jediné lokality v roce 2025. Dostatečně daleko, aby se pak na úpravu paragrafů zcela zapomnělo.

Nejen úložiště, ale i sklad vyhořelého paliva

Lidé ze SÚRAO nikdy na besedách lidem ani starostům neříkali, že se mimo úložiště v areálu uvažuje také další jaderné zařízení - sklad vyhořelého paliva. Ukázalo se to až ze studií prostorové lokalizace úložiště pro každou z lokalit, které byly dokončeny v polovině roku 2012. Má mít podobu chodeb 2 x 316 m a zálohu jednou tak velkou. V chodbách mají být skladovány kontejnery ve dvou řadách. Porovnáním s velikostí povrchového skladu v Temelíně je plánovaný sklad kapacitně podobný. Se zálohou dvojnásobný.

Což by znamenalo mnohem radioaktivnější obsah kontejnerů při transportu a jejich mnohaleté uložení a to nikoliv kdesi v půlkilometrové hloubce, ale těsně u povrchu. Pokud by byl sklad zaplněn, bude v něm tolik radioaktivních látek, jako v několika desítkách reaktorů jaderných elektráren najednou.

Zda takovýto neseriózní postup státu povede k cíli, lze pochybovat. Ignorance názorů lidí v úložišti ohrožených komunitách nemůže být dlouhodobě úspěšná. Bylo tomu tak v zahraničí, časem na to zodpovědní přijdou i v Česku. Ztracená důvěra se však zpět získává dlouho.

Edvard Sequens

Průzkumné území v Okrouhlé Radouni zrušil soud

Městský soud v Praze se přiklonil na stranu občanského sdružení *Za Radouň krásnější* (Z.Ra.K.), obce Okrouhlá Radouň a sdružení Calla proti rozhodnutí Ministerstva životního prostředí (MŽP) a zrušil stanovené průzkumné území pro účel zamýšlené výstavby zásobníku plynů v Okrouhlé Radouni na Jindřichohradecku, které získala firma GSCEP, a.s..

Obce, na jejichž území již tento a příští rok hrozí stanovení obdobného průzkumného území pro účely vyhledávání hlubinného úložiště radioaktivních odpadů navzdory jejich nesouhlasu, tak získávají novou naději – budou se moci úspěšně bránit soudně. Ministerstvo totiž při povolování účelově oddělilo možné negativní dopady samotných průzkumů od budoucí stavby, kvůli které se průzkumy dělají,

což bylo podle soudu nepřijatelné.

MŽP také nezohlednilo veřejný zájem vyjádřený obyvateli obce Okrouhlá Radouň v místním referendu, které podzemní zásobník odmítlo. Rozsudek soudu je tak významný i pro obce ohrožené úložištěm radioaktivních odpadů, v České republice totiž proběhlo 27 úspěšných místních referend, v nichž lidé jednoznačně odmítli hlubinné úložiště vyhořelého paliva ve svém sousedství.

O možné výstavbě zásobníku plynů se v Okrouhlé Radouni hovoří od roku 2008. Od té doby proběhla řada správních řízení, byla zorganizována petiční akce proti výstavbě zásobníku, obyvatelé obce odmítli výstavbu v referendu, obec a občanské sdružení Z.Ra.K. sepsaly řadu odmítavých stanovisek a vyjádření. Když přes veškerý odpor v roce 2010 ministr životního prostředí odmítl rozklady dotčených obcí a občanských sdružení, rozhodlo se občanské sdružení Z.Ra.K. podat proti postupu ministra správní žalobu k Městskému soudu v Praze, ke které se následně připojila i obec Okrouhlá Radouň a občanské sdružení Calla. Vývoj celé

kauzy je zde: <https://sites.google.com/site/zaradounkrasnejsi/home> .

Michal Šimůnek ze sdružení Z.Ra.K. řekl: „*Jsmo velmi potěšeni rozhodnutím soudu, po pěti letech sporů s MŽP se jedná o první a velmi významné vítězství. Doposud se zdálo, že veškeré vynaložené úsilí, všechna negativní stanoviska, petice a referendum byly k ničemu. Soud však ke všem těmto způsobům vyjadřování nesouhlasu přihlédl a nakonec rozhodl v náš prospěch. Jsme rádi, že se soud přiklonil k naší interpretaci geologického zákona a díky tomu vlastně zastavil arogantní postup MŽP, které doposud nebralo ohledy na hlasitý nesouhlas zaznívající z naší lokality.*“

Zdeněk Leitner, starosta obce Okrouhlá Radouň řekl: „*Vítáme rozhodnutí soudu a vnímáme jej jako potvrzení toho, že občané mohou spolurozhodovat o bezprostředním okolí, ve kterém žijí. Rozsudek navíc přichází ve chvíli, kdy nás čekají velmi podobná řízení v souvislosti s hledáním vhodné lokality pro vybudování hlubinného úložiště jaderného odpadu. Rozhodnutí soudu nás naplňuje nadějí, že lidé žijící v určitém regionu, mohou vyjadřovat veřejný názor, který musí být v podobných řízeních respektován.*“

Edvard Sequens ze sdružení Calla doplnil: „*Pokud se budou státní úředníci chovat jako feudální panovníci a nebudou respektovat názory obyvatel obcí, na jejichž území chtějí stavět úložiště, podzemní zásobník a další podobné stavby, nutně narazí. Jsem rád, že soud toto vzal jako důvod ke zrušení rozhodnutí ministerstva životního prostředí.*“

Tisková zpráva občanských sdružení Za Radouň krásnější, Calla a obce Okrouhlá Radouň

Přeshraniční spoluprací proti nebezpečí atomu

O víkendu 22.-23. června se ve Freistadtu konalo setkání protijaderných iniciativ u příležitosti Zemské výstavy jižní Čechy – Horní Rakousko. Kromě připomenutí historie předchozích více než dvou desítek let společných aktivit na poli odporu proti jadernému nebezpečí diskutovali i současné možnosti.

Příležitosti pro mezinárodní spolupráci v nejbližší době leží na poli připravovaných směrnic Evropské unie. Především té o omezené odpovědnosti provozovatelů jaderných elektráren za jaderné škody. ČEZ, díky českému atomovému zákonu, ručí za poškození zdraví a majetku lidí po případné havárii v Temelíně pouhými 8 miliardami korun. Škody ale mohou

být výrazně vyšší – odhady po Fukušimě i po Černobylu přesahují 4 biliony korun, francouzský státní institut pro jadernou bezpečnost IRSN odhadl možnou škodu po havárii francouzského reaktoru na 10,9 bilionu korun. Nevládní organizace požadují, aby výše odpovědnosti provozovatelů jaderných zařízení odpovídala možným reálným škodám, které by bylo třeba zaplatit v případě vážné havárie

Chystá se také směrnice sjednocující roztržité národní normy na jadernou bezpečnost atomových reaktorů. Nelze připustit, aby požadavky na ni kopírovaly normy nejbenevolentnějších států. Zátěžové testy evropských jaderných elektráren ukázaly, že bude zapotřebí investovat do posílení jejich jaderné bezpečnosti na 640 miliard korun. Týká se to Dukovan i Temelína. Nevládní organizace obou zemí jsou přesvědčeny, že nejlepší strategií by bylo postupné ukončení provozu těchto technologií z minulého století.

Velmi diskutovaným bylo téma vyhledávání lokality pro hlubinné úložiště vysokenebezpečného jaderného odpadu z českých elektráren s ohledem na jeho možné uložení poblíže společných hranic. Ať již v přírodně velmi cenné oblasti vojenského výcvikového prostoru v Boleticích, nebo třeba u Jindřichova Hradce. Byl by to krok, který by otravoval společnou budoucnost Čechů, Rakušanů i Bavorů po statisíce let.

Edvard Sequens

Žvanil do vlády?

Kandidátem na ministra vnitra v Zemanově-Rusnokově vládě je čelný představitel českého jaderného průmyslu generální ředitel Vítkovice Power Engineering a také mimo jiné bývalý náměstek ministra průmyslu Martin Pecina. Těžko si představit že se vrátí do vlády poté, co 2. října 2012 v Praze na konferenci „Energetika s nadhledem“ veřejně říkal o bývalém německém ministrovi životního prostředí Jürgenu Trittinovi:

„Já si pamatuju, jak jsem teda zrovna s Martinem (Bursíkem) byl na konferenci obnovitelných zdrojů v Bonnu, kde byl teda úžasný člověk ... taková ... člověk s takovou jakoby pravou německou tradicí řekl bych z doby Třetí říše. Dělal ministra životního prostředí a řval tam v tom Bonnu, v tom Reichstagu nebo co to bylo. Řval tam: „Nuclear energy is illegal forever in Germany.“ Úplnej pitomec, ale prostě úplnej kretén ...“

Edvard Sequens

FOTOBLOG

Na cestě k energetické soběstačnosti obcí a regionů

Sdružení Calla v rámci Klimatická koalice ve spolupráci s Velvyslanectvím Rakouska, Heinrich-Böll-Stiftung Praha a AF-CITYPLAN, s.r.o./Ligou ekologických alternativ uspořádalo ve středu 19. června konferenci s mezinárodní účastí „Na cestě k energetické soběstačnosti obcí a regionů“. Konala se v Rakouském kulturním fóru v Praze a zúčastnilo se jí na 80 posluchačů.

Na konferenci vystoupili starostové německých obcí Alheim Georg Lüdtker a Treuenbrietzen Michael Knape, místostarosta rakouského Ottenschlagu Dieter Holzer, zástupce regionu Waldviertler Kernland Thomas Waldhans,

starosta obce Kněžice Milan Kazda a další odborníci. Ukázali, že téma energetické nezávislosti nejsou jen teoretické utopie, ale realita doložená příklady z Česka, Německa i Rakouska.

Prezentace z konference jsou zpřístupněny na webových stránkách www.calla.cz.

Edvard Sequens

Jaderný odpad? Děkujeme, nechceme!

První letošní číslo zpravodaje "[Jaderný odpad? Děkujeme, nechceme!](http://www.calla.cz/jadernyodpad)" se věnuje zásadním a nijak příznivým změnám, s nimiž přišlo SÚRAO a zejména ministerstvo průmyslu pod vedením Martina Kuby. Dají se popsat jediným slovem: podraz. První průzkumné území bylo stanoveno severně od Brna a tak se i do tohoto města přenesly některé z akcí. Co můžete u svých domovů očekávat, to vám napoví text geologa Jiřího Svejkovského. Seznámíte se také s požadavky výzvy "K hlubinnému úložišti férově" a dozvíte se, kde se ztratil nový zákon, který měl dát do rukou starostům větší práva. Přinášíme rozhovor se starostou Horažďovic Zrubkem a rovněž řadu článků k dění kolem věčných jaderných odpadů v některých zemích Evropy.

Kompletní archiv zpravodaje od roku 2001 najdete na webu: <http://www.calla.cz/jadernyodpad> .

Edvard Sequens

Prezident Obama nasměřuje USA k šetrné energetice

Prezident USA Barack Obama přestavil novou strategii boje proti klimatickým změnám, mezi kterými bude jako jeden z hlavních bodů omezení emisí z uhelných elektráren. Prezident Obama se tak vrací ke svému slibu z inauguračního projevu, kde mezi důležitá témata zařadil také nutnost boje proti klimatickým změnám nebo postupné nahrazení fosilních paliv čistými zdroji energie. Výkyvy počasí spojené se změnami podnebí stály například loni americkou vládu téměř 100 miliard dolarů, které musela vydat za řešení následků krizových stavů - povodní nebo such a požárů.

Součástí představené strategie je:

- výkon obnovitelných zdrojů by se měl do roku 2020 zdvojnásobit. Podporu získají například větrné a solární elektrárny na veřejné půdě, které by nasatily elektřinou až 6 milionů domácností. V bytovém fondu podpoří federální agentura 100 megawattů drobných projektů v rámci bytového fondu;
- vylepšení prezidentovy strategie proměny bydlení, které omezí plýtvání a zvýší energetickou efektivitu komerčních nebo firemních budov o 20 procent do roku 2020. Roční úspora o 2,5 procenta představuje snížení účtů v hodnotě 58 milionů dolarů;
- přísnější normy pro domácí elektrospotřebiče, které by měly do roku 2030 snížit emise o 3 miliardy tun – což odpovídá polovině celkových ročních emisí z celého sektoru energetiky;
- lepší normy pro nákladní automobily, které sníží emise o 270 milionů metrů krychlových a ušetří 530 milionů barelů ropy;
- až 8 miliard dolarů v podobě ručení za úvěry pro moderní fosilní zdroje s cílem podpořit investice do inovativních opatření.

Další kroky plánu se věnují protipovodňovým opatřením, výstavbě odolnějších veřejných budov (například nemocnic) před ničivými účinky hurikánů. Součástí strategie je také posílení mezinárodní spolupráce v oblasti ochrany klimatu na bázi dvoustranných dohod s Čínou, Indií a dalšími velkými znečišťovateli.

„Spojené státy postupně zvyšují svou energetickou nezávislost na dovozu fosilních paliv. Obamův klimatický plán pomůže zvýšit podíl obnovitelných zdrojů a rodiny i firmy získají podporu pro energeticky šetrné budovy nebo spotřebiče. Série opatření tak podpoří ekonomiku, vzniknou nová pracovní místa a USA se připraví také na změny podnebí, jejichž následky je stojí ročně desítky miliard dolarů. Obama jasná vize by měla inspirovat i české politiky. Bývalá Nečasova i pravděpodobná Rusnokova vláda tlačí Česko do

nesmyslného a ekonomicky silně riskantního projektu dalších reaktorů. Bez jasného plánu budou domácí čisté zdroje energie nebo energetická renovace budov tak u nás budou dál stagnovat," říká Martin Sedlák z Aliance pro energetickou soběstačnost.

Obamův plán si můžete přečíst zde: <http://www.scribd.com/doc/149894606/Barack-Obama-s-Climate-Action-Plan>.

Martin Sedlák, Aliance pro energetickou soběstačnost

MALÝ OPRAVNÍK BIOLOGICKÝCH OMYLŮ

Javorový skandál

O tom, že biologické omyly se nevyhýbají žádnému oboru lidské činnosti, se nedávno přesvědčili zaměstnanci kanadské centrální banky. Všeobecně se ví, že kanadským národním symbolem je javorový list, který patří konkrétnímu druhu – javoru cukrovému, z jehož mízy se v Severní Americe vyrábí cukr nebo javorový sirup. List se samozřejmě objevuje na všem, co s Kanadou nějak souvisí, včetně vlajky a znaku.

A výjimkou nemohou být ani kanadské dolary. Javorových listů je na nich větší množství a většina z nich opravdu připomíná javor cukrový. Na nových bankovkách se ale v letošním roce ocitla kresba listu, který musí být tvarově povědomý především Evropanům. I přes pochopitelnou stylizaci v něm každý průměrný znalec naší přírody rozezná javor mléč. Ten v Kanadě sice roste také, byl tam však pouze zavlečen.

Na chybu upozornil agenturu Reuters kanadský botanik Sean Blaney. Centrální banka se pokusila vymluvit, že na peníze umístila „univerzální javorový list charakterizující různé druhy javorů.“ Spíše by však měla přiznat chybu a zaplatit zaměstnancům základní kurz botaniky, nebo alespoň heraldiky a vexilologie.

Jiří Řehounek

Anketa Strom roku 2013

12 finálových stromů, které vybrala odborná porota z 53 došlých návrhů, nyní soutěží o titul [Strom roku](#), arboristické ošetření i postup do mezinárodního kola ankety [Evropský strom roku](#). Hlasujte od 15. června do 10. října 2013 a podpořte v anketě svého favorita. Hlasování je zpoplatněné, a tak zároveň přispějete na péči o stromy přímo v místě, kde váš oblíbený strom roste. Peníze získané hlasováním putují zpět k finálovým stromům a použijí se k ošetření a výsadbě stromů nebo vytvoření propagačních materiálů o stromech podle toho, co si navrhovatelé sami zvolili. Rozhodovat o vítězi je možné dvěma způsoby – zasláním DMS nebo sbíráním podpisů na zpoplatněné hlasovací archy.

Jihočeský kraj zastupuje Hrušeň v Dolní Radouni.

Památná Hrušeň v Dolní Radouni je dle obvodu kmene 410 cm druhou nejmohutnější hrušní v Jihočeském kraji. Má pravidelnou korunu jištěnou bezpečnostní vazbou a v kmeni dlouhou dutinu a několik dobře zavalených jizev. Každoročně kvete a plodí. Místní lidé si ji váží kvůli

úctyhodnému věku i proto, že je cenná z hlediska zachování původních druhů dřevin. Roste v blízkosti statku, na který se rodiče současného majitele přestěhovali již v roce 1946, a zejména v době kvetení je unikátní a nepřehlédnutelná.

Podle webu www.stromroku.cz Edvard Sequens

Chalupova vyhláška

Byl jednou jeden borovanský dub. Poslední toho druhu v ulici U dubu. I přišel člověk, koupil parcelu se slibem zachovat strom. Postavil dům, oplotil pozemek a začal se bát, že dub spadne a zničí mu majetek a ohrozí život. Poté, co město zamítlo pokácení, povolal dřevorubce a ty dub nevratně poškodili ořezáním hlavních větví. I soused městský radní během té soboty povolal ekologické aktivisty, aby zasáhli. To se stalo, policie akci zastavila, ČIŽP pokutovala a dub se začal trochu vzpamatovávat. Už je tomu osm let. A pak přišel Chalupa a řekl, že na své zahradě si člověk

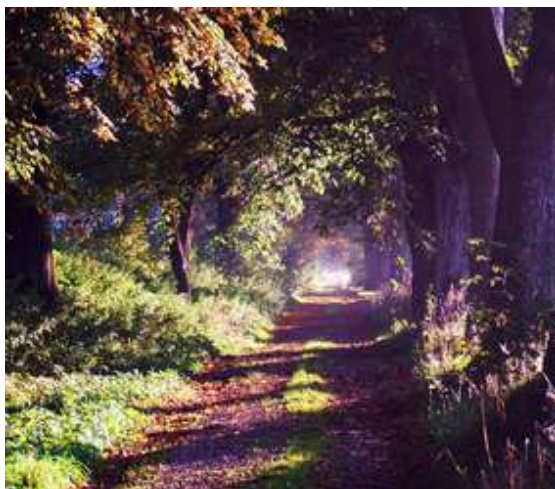
může dělat se stromy, co chce. Sbohem dube, odpusť nám tu lidskou blbost ...

Edvard Sequens

Prvních čtrnáct adeptek na titul „Alej roku“ nominováno, přihlaste další

Čtrnáct alejí z osmi krajů už nominovali lidé v anketě Alej roku, jejíž třetí ročník letos spustilo sdružení Arnika. Dvě stojí v Jihočeském kraji. Zatímco některé kraje mají v soutěži už dvě želízka, z dalších šesti (Libereckého, Moravskoslezského, Plzeňského, Ústeckého, Zlínského a Prahy) zástupkyně chybějí. Nominace na webu alejroku.cz ale stále běží a právě tu svou favoritku mohou lidé nominovat až do 15. září. Letošním tématem je „Život v alejích“. Třeba o následujícím víkendu či při svých letních toulkách krajinou Česka mohou výletníci fotit, přihlašovat a soutěžit tak o hodnotné ceny. Loni veřejnost vybírala vítěznou alej ze 71 stromořadí rostoucích po celém Česku.

Jedna z nominovaných jihočeských alejí stojí ve Volarech. „Vede v trase historické obchodní Zlaté stezky,

po níž se ve středověku z podunajského Pasova přes Šumavu do Čech dopravovala sůl. Z Volar vede ke hřbitovu a dále ke křížové cestě na vrchu Kamenáči. Má 195 číslovaných stromů, je dlouhá cca 1 km,“ přiblížil historii aleje Roman Kozák, který ji do ankety přihlásil. **Fotografie aleje jsou k dispozici na <http://www.alejroku.cz/2013/zlata-stezka-tez-kalvarka>**

Do soutěžní ankety mohou lidé přihlásit „svou“ alej prostřednictvím webových stránek www.alejroku.cz. Každý může zaslat 1-3 fotografie (nejlépe ve formátu JPEG), ke kterým připojí stručný popis a důvod, proč si alej zaslouží pozornost. Nejpopulárnější alej pak vyberou svým hlasováním na internetu sami lidé – tato část ankety bude spuštěna v na konci září. Slavnostní vyhlášení vítězné aleje a

výherců atraktivních cen proběhne uprostřed listopadu 2013.

„Aleje jsou krásným fenoménem českých zemí už od dob baroka a představují historickou paměť krajiny. Spojují nás s našimi předky a jsou odkazem našim potomkům. Slouží jako orientační bod, lidé i zvířata v ní hledají v létě ochranu před ostrým sluncem a jsou důležitými biokoridory. Lidé si do nich často chodí odpočinout, projít se nebo projet na kole. A přesně to účastníci ankety měli letos fotit – život v alejích. Aleje jsou v Čechách i na Moravě stále opomíjené a ohrožené. Věřím, že naše anketa přivede lidi do alejí a ukáže i jejich krásu a význam,“ popisuje význam alejí vedoucí kampaně Zachraňme stromy Martin Skalský ze sdružení Arnika.

Podle tiskové zprávy sdružení Arnika Edvard Sequens

Aktuální výzkum CVVM: Češi kožešinám nefandí

Nový průzkum Centra pro výzkum veřejného mínění ukazuje, že většina české populace nesouhlasí s kožešinovou módou a zabíjením zvířat za tímto účelem. Se zákazem chovu tzv. kožešinových zvířat souhlasí 68 % dotázaných. Výzkum zaměřený převážně (ale ne pouze) na to, jak česká populace vnímá kožešinovou problematiku, proběhl v květnu 2013.

Hlavní výsledky šetření:

- Téměř 80 % respondentů soudí, že současná společnost by se bez kožešinové módy obešla. Se zabíjením zvířat pro kožešinu nesouhlasí téměř 70 % dotázaných, pro zákaz chovu tzv. kožešinových zvířat se vyslovilo 68 % respondentů.
- Větší část české veřejnosti (hodnoty oscilují kolem 75 %) pociťuje informační deficit, pokud se jedná o životní podmínky zvířat chovaných na kožešinových farmách, v cirkusech a v laboratořích.
- 55 % občanů České republiky by souhlasilo se zákazem testů prostředků pro domácnost na zvířatech.

„Výsledky jsou pro nás potěšující, protože ukazují, že česká společnost rozhodně není nakloněná kožešinové módě. Z dat se dá usoudit, že kožešiny jsou chápány jako zbytečné. České veřejnosti chybí informace o životě zvířat jak na kožešinových farmách, tak v laboratořích či cirkusech. To je pro ochránce zvířat samozřejmě výzva a čeká nás tedy hodně práce.“ konstatuje Lucie Moravcová, předsedkyně organizace Svoboda zvířat.

Upravená tisková zpráva Svobody zvířat

REACH: 6,5 tisíce registrovaných látek a veletucet chemických špinavců

Nová evropská chemická politika stanovená směrnicí REACH má za sebou dva významné mezníky. Na konci května úspěšně skončila druhá vlna registrace chemických látek v systému REACH, v rámci které firmy zaregistrovaly skoro tři tisíce chemikálií. V červnu se pak zástupci členských států EU dohodli o rozšíření tzv. kandidátské listiny chemických látek vzbuzujících mimořádné obavy o šest chemikálií. Počet nebezpečných látek na tomto „černém seznamu“ tak dosáhl čísla 144.

Když před šesti lety vstoupila v platnost evropská směrnice o registraci, evaluaci a autorizaci chemických látek (REACH), zavedla mimo jiné pro výrobce a dovozce chemikálií povinnost, aby ohlásili do stanovených termínů vlastnosti vyráběných nebo dovážených látek. První vlna registrace se týkala látek vyráběných nebo dovážených jedním subjektem v množství větším než 1000 tun ročně nebo látek vykazujících některé ze stanovených nebezpečných vlastností. Druhá vlna registrace skončila na konci května a týkala se látek, které jsou vyráběné nebo dovážené do EU v množství 100 až 1000 tun ročně jedním subjektem. V rámci ní 3215 firem podalo Evropské agentuře pro chemické látky (ECHA) 9084 registračních formulářů pro 3923

chemických látek. Dalších 696 chemikálií, pro které byly v druhé vlně podány registrace, už bylo registrováno jinými subjekty v rámci první vlny, který byla ukončena v prosinci 2010. Celkem je tak zatím ve dvou vlnách registrováno 6598 chemických látek.

Nejvíce registrací bylo podáno firmami z Německa (31%), Velké Británie (12%). Holandska, Itálie a Francie (po 8%). Většina registrací byla podána v rámci tzv. společné registrace několika firmami dohromady. Přesný počet registrovaných látek by však měl být znám až počátkem září, poté až budou všechny odevzdané formuláře agenturou zpracovány. ECHA dále uvádí, že údaje o registrovaných chemických látkách, které nejsou kryty obchodním tajemstvím, by měly být veřejně dostupné koncem roku 2013. Poslední třetí vlna registrace se týká látek vyráběných nebo dovážených do EU v množství větším než 1 tuna ročně jedním subjektem. Termín pro podání registrací je do 31. května 2018.

Jak upozorňuje ECHA, registrace je pouze startem procesu. U látek s nebezpečnými vlastnostmi bude provedena evaluace, tedy jejich podrobnější zhodnocení z hlediska rizik pro zdraví lidí a životní prostředí. Nejnebezpečnější chemikálie (látky vzbuzující mimořádné obavy - karcinogenní, mutagenní, reprotoxické, perzistentní, bioakumulativní) budou podrobeny procesu autorizace, který má detailně prozkoumat jejich rizika, možnosti bezpečnější náhrady a zvážit přínosy a škody, které jejich výroba a užívání představují pro zdraví a životní prostředí.

Seznam látek vzbuzující mimořádné obavy vznikl v říjnu 2008, kdy na něj bylo zařazeno prvních 15 látek. Postupně byl seznam několikrát doplňován, až v prosinci 2012 dosáhl počet zařazených látek čísla 138. Zatím k poslednímu rozšíření seznamu došlo 20. června 2013, kdy na něj bylo zařazeno 6 nebezpečných chemikálií. Jedná se o rakovinouotvorné kadmium a oxid kademnatý, o dvě perfluorované látky (APFO, PFOA - toxické pro reprodukci), o endokrinní disruptor nonylfenol a o další z reprotoxických ftalátů (dipentylftalát). U dalších 4 nominovaných látek, které patří mezi velmi perzistentní a velmi bioakumulativní UV filtry, nedošla ke shodě komise ECHA složená ze zástupců členských států EU. O osudu těchto látek má být rozhodnuto později na základě další diskuse expertů.

Nutno poznamenat, že 144 látek doposud zařazených na kandidátský seznam představuje jen zlomek nebezpečných chemikálií, které splňují kritéria REACH pro látky vzbuzující mimořádné obavy. Mezinárodní sekretariát pro chemické látky má na svém seznamu prioritních nebezpečných látek, které by měly být urychleně nahrazeny, 626 chemikálií. Podle odborníků je na trhu Evropské unie minimálně 10x více srovnatelně nebezpečných chemikálií než zahrnuje kandidátský seznam. Pokud by tedy EU postupovala nadále stejným tempem, trval by tento proces minimálně půl století, ačkoli ambicí při přípravě směrnice REACH byla eliminace nejnebezpečnějších chemikálií v horizontu roku 2020.

Jedním z důvodů tohoto pomalého postupu je skutečnost, že podklady nutné pro nominaci nejnebezpečnějších látek na kandidátský seznam stále připravuje převážně jen malá skupinka členských států EU. Některé země se zapojily alespoň symbolicky, ale Česká republika a některé další státy zatím nenominovaly na kandidátský seznam ani jedinou látku.

Miroslav Šuta

Se souhlasem autora převzato z blogu (<http://suta.blog.respekt.ihned.cz/>)

DOPISY ČTENÁŘŮ

Kdo zavinil letošní povodně?

Proč byly letošní povodně tak rychlé a ničivé? Proč bylo ve městech a obcích tolik vody? Proč vůbec byly povodně? A proč opět stoleté? Stále hledáme viníka. Někdo ho vidí v přehradách Vltavské kaskády. Mnozí od nich čekají, že mají plnit protipovodňovou ochranu (ano, tak jsme se to v sedmdesátých letech ve školách skutečně učili). Na to nemusím být hydrologický odborník, abych si všimla, že přehrady žádnou protipovodňovou ochranou nejsou, protože to by přece jinak musely být prázdné! Jak může zadržet velkou vodu něco, co je plné? Na to stačí i hlava prvňáčka.

Poslouchám také stesky, jak letošní povodeň zavinily drobné potoky a říčky, které před 10 lety tak ničivou sílu neměly a když se přidaly k většímu toku, vytvořily na soutoku katastrofu. Mohou za to tedy ony malé potoky a říčky? Zavinily snad ony tuto povodeň?

Samozřejmě, na vině je ten vytrvalý déšť. Ale byl o tolik větší než deště jiné? Nebyl. Zajímavé. Může za to

tedy vodou nasáklá krajina, protože dešťů jsme si v květnu užili více než dost. Byly to ale deště nějak extrémně vydatné? Opět ne tolik, kolik bylo zvykem získávat z oblohy třeba před 50 lety. Proč tedy máme stoletou vodu každý 10. nebo dokonce 2. rok?

Mnozí si možná říkají, nestalo by se nic, kdybychom stihli včas postavit více protipovodňových hrází, více bariér, suchých poldrů, protipovodňových zdí a zábran, prohrábnout dna všech českých řek! Vyhnat protipovodňové hráze výš a výš!

Ale je toto skutečné řešení? Pomůže to krajině od ničivých povodní? Ne. Zatarasí to jen někde cestu vodě, která ale bude téci dál a rozlije se o kus níž. A nebo jinam a hráze ji naopak nepustí zpátky do koryta. Je tedy nedostatek hrází skutečná příčina povodní?

Najít viníka je důležité. Potřebujeme ho potrestat, pokárat, budeme chtít od něj náhradu škody! A už jsme mu na stopě, když se zamyslíme nad tím, jak vypadala krajina před 100 lety a jak vypadá dnes. Začnu od horských oblastí, které by všechny měly být zalesněné. Ale i pokud jsou, proč nezadržují vodu tak, jako to zvládaly lesy dříve? Jsou často vytěžené, na místech, kde kmeny odvážela těžká technika, je půda neskutečně utužena, tak, že je narušená její absorpční schopnost. V lesích přibylo cest a odvodňovacích struh, ty odvádí vodu nemilosrdně z lesa ven a nedovolí jí, aby se rozlila a vsákla do půdy. Dnešní lesy jsou oslabené kyselými dešti, exhalacemi, škůdci, kteří se mohli šířit díky monokulturám a nevhodné druhové skladbě lesa. Les dnes nemá takovou schopnost absorpce vody, jakou vždycky měl. Byl jako houba. A to již dnes neplatí.

Kde les končí, je to ještě horší. Na svazích pod lesem jsou někde louky, ale často pole, navíc nevhodně osázená plodinami typu kukuřice. Půda je po létech konvenčního zneužívání utužená, po používání postřiků a umělých hnojiv je nedostatečně provzdušněná, s nedostatkem humusu a organické části. Na polích a loukách chybí meze a remízy. Pokud se po takovém poli valí voda, namísto, aby se vsákla do pórů a jimi prostupovala a plnila zásoby podzemní vody, opět jenom steče po povrchu, nevsákle se. Navíc tato voda odnáší z polí velké množství ornice, tedy hlíny, která se pak v zaplavených obcích proměňuje v nepříjemné, zapáchající bahno.

Postupujeme-li dál, dostáváme se v krajině k potokům a potůčkům, už od těch nejmenších jsou narovnávané a regulované, voda se v nich tedy v meandrech nezbrzdí, naopak se řítí rychleji a během krátké chvíle se spojí s dalším neregulovaným tokem, aby mohly společně co nejdříve vytvořit povodňovou vlnu. Dříve bylo v krajině mnoho pobřežních oblastí, močálů, bažin, kde byla půda vlhká a kde se při vyšší hladině voda rozlila a neměla zde žádný negativní účinek, naopak, rostlinám a živočichům vázaným na tato místa, udělala dobře. Dnes už taková místa nenajdete, nivy a bažiny jsme vysušili, co horšího - v okolí toků jsme si zvykli stavět a betonovat. V přirozených nivách řek se přitom zadrželo takové množství vody, že se nám o něm ani nezdálo.

V krajině ubylo také rybníčků a drobných přehrádek, kde si lidé zadržovali vodu třeba pro napojení dobytka. Dnes jsou vyschlé, zasypané a chybí.

Postupujeme-li dál, k dnešním lidským sídlům, je to také jenom jeden velký otazník. Za posledních 100 let jsme v České republice zastavěli obrovské množství půdy. Zastavěná půda nejen, že nic nevsákle, ale vše z ní steče, množství vody proudící v krajině se tak neustále zvyšuje!

A tak od začátku do konce je řeka a množství vody v ní ovlivněno krajinou, ta krajina je ale dnes jiná. Je silně poškozená člověkem a nemůže už zastat svou původní funkci. Už neumí to, co dřív. Ale umět by mohla.

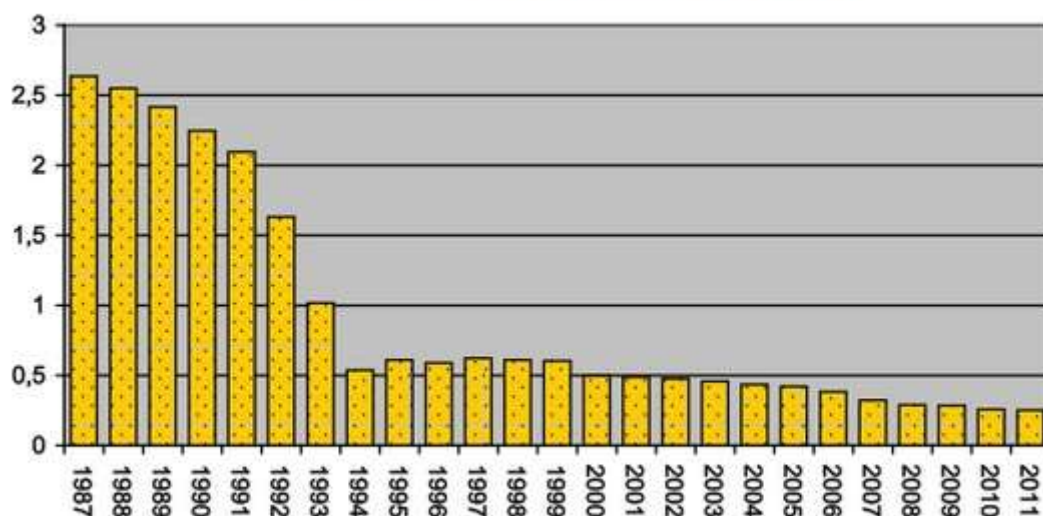

Neměli bychom se zaměřovat na to, do jaké výše a kde všude vybudujeme ohybné betonové protipovodňové hráze a ubráníme se kontaktu s něčím, co člověk naopak vždy vyhledával – kontaktu s řekami a toky, které člověku vždy dávaly to nejcennější. Musíme se přestat bát vody, která byla pro lidi tím, co udržuje při životě.

Zaměříme se na to, jak jednoduše, přirozeně a mnohem levněji než megalomanské projekty vrátit krajině schopnost zadržet vodu a ubránit se povodním sama. Protože jediným viníkem těchto povodní byl jen a jen člověk.

Irena Vacková

Těžba uranu (kovu) v ČR v letech 1987 – 2011 (kt)

Zdroj: MPO, ČGS-Geofond

Pozvánky na akce

Fórum ochrany přírody Vás zve na devátý ze série webinářů

NP Šumava: tanec ochrany přírody mezi vědou a propagandou

přednáší: prof. Jaroslav Vrba

moderuje: Jan Dušek

Čtvrtek 15. 7. 2013 od 17:00

Hlaste se na: forumochranyprirody@email.cz (do předmětu zadejte webinar).

Občanské sdružení U Nás Volary

ve spolupráci se sdružením Ekocentrum Volary a Městem Volary

Vás srdečně zve na 5. ročník závodu v tradičním ručním kosení

Volarský sekáč

13. 7. 2013 od 9.00 na Maxových loukách (ul. Mlýnská vedle plaveckého bazénu)

registrace závodníků od 8.00 hod

závodí se v kategorii muži do 60 let, muži nad 60 let, ženy do 60 let,
ženy nad 60 let a děti

Závěrečná exhibice: vítěz kategorie muži do 60 let proti „Křovinátorovi“
souboj ruční práce a stroje...

Součástí celé akce bude malý řemeslný trh

Umíte kosit? Chcete změřit své síly s ostatními borci? Víτάme každého, kdo má chuť si užít dobrou zábavu při ručním kosení nebo při předvádění tradičních venkovských dovedností. Přihlášky zájemců do soutěže na tel: 723143299 nebo napište na mail: info@knihyhstehlik.eu . Veškeré informace tamtéž.

Výstavy Blatského muzea v Soběslavi a Veselí nad Lužnicí

SOKOTRA – POSLEDNÍ STŘÍPKY OSTROVNÍHO RÁJE

Hlavní výstava Blatského muzea v Soběslavi v letošním roce, která se věnuje jemenskému ostrovu Sokotra potrvá do 25. 8. Výstavní sály v přízemí Rožmberského i Smrčkova domu návštěvníkům nabídnou prostřednictvím fotografií pohled nejen na přírodní krásy tohoto jedinečného ostrova v Indickém oceánu. Uvidíte také místní keramiku, tradiční ženský i mužský oděv, jeho doplňky a předměty denní potřeby. Ukázky přírodnin přiblíží přírodovědnou hodnotu ostrova, jenž se může pyšnit nesčetnými zástupci fauny i flóry, kteří se nenacházejí nikde jinde na světě.

Rádi Vás přivítáme již na vernisáži, kde budete moci ochutnat jemenské datle či černý čaj, ale také přiblížit si orientální atmosféru vůní kadidla a prostřednictvím tanečního vystoupení zástupců Školy orientálních tanců Intessar z Českých Budějovic, které rytmicky doprovodí bubenická formace Gamar také z jihočeské metropole.

NEZNÁMÝ SVĚT DROBNÝCH SAVCŮ

Do 18. 8. budou ve Weisově domě ve Veselí n. L. k vidění fotografie drobných savců (hmyzožravců, hlodavců a letounů) a jejich biotopů, jejichž autorem je RNDr. Miloš Anděra, CSc. z pražského Národního muzea. Fotografie jsou doplněny trojrozměrnými exponáty (vycpaniny a lebky vybraných druhů) z muzejních sbírek.

Exkurze 11. ročníku cyklu Přírodou krok za krokem

sobota 31. 8.

Netopýří noc na hradě Šelmberk u Mladé Vožice

odchyt netopýřů do sítí a jejich sledování ultrazukovými detektory,
ukázka ochočených handicapovaných netopýřů, doprovodný program pro děti

vedoucí: RNDr. Petra Schnitzerová, Ph.D. a RNDr. Lenka Barčiová, Ph.D. (o. s. Danar a Česká společnost pro ochranu netopýřů)

sraz: hrad Šelmberk (cca 2 km SV od Mladé Vožice – možnost dojet na místo autem), 20:00; doporučujeme vzít si s sebou baterku

září (termín bude upřesněn později)

Mezinárodní noc netopýřů v Chýnovské jeskyni

vede RNDr. Vladimír Hanzal (Agentura ochrany přírody a krajiny ČR Praha)

sraz: Chýnovská jeskyně (cca 5 km SV od Chýnova – možnost dojet na místo autem), 20:00 hod.; doporučujeme vzít si s sebou baterku

sobota 7. 9.

Za památnými lipami na Jistebnicko

**Vlásenická lípa (nejmohutnější lípa Táborska), Krbcova lípa a lípa u kapličky v Jistebnici,
procházka naučnou stezkou Jistebnickými sady**

vedoucí: RNDr. Daniel Abazid (Blatské muzeum v Soběslavi a Veselí n. L.), Ing. Ludmila Dvořáková (KČT Tábor, Mladá Vožice)

sraz: Jistebnice, nám. 9:00, po poledni přejezd vlastními auty do Vlásenice (cca 4 km JV od Jistebnice); délka trasy: cca 5 km; doporučujeme vzít si s sebou oběd

turistická verze – sraz: Tábor, žst. 7:00, vlakem Tábor 7:08 – Padařov 7:24, pěšky po červené značce do Jistebnice, po poledni po zelené značce do Vlásenice, odtud ve 14:11 odjezd do Tábora autobusem (délka trasy: cca 16 km)

Informační stánek Hnutí DUHA na Šumavě

Také si myslíte, že bezzásahovost národním parkům sluší? Chcete strávit týden či dva přímo v NP Šumava a informovat turisty o zdejších přírodních procesech? Přidejte se k dalším dobrovolníkům a přispějte k ochraně vzácné přírody na Šumavě. Budete turistům předávat informace o národním parku, horských smrkových lesích, rysu ostrovidovi, tetřevu hlušci a dalších zajímavostech šumavské přírody. Znalosti jsou základem dobrých rozhodnutí a návštěvníkům umožní ocenit divokost Šumavy.

Kde: Informační stánek v NP Šumava **Kdy:** Od 1. 7. do 31. 8. 2013.

Je na vás, zda chcete strávit v šumavské přírodě jeden či více týdnů.

Bližší informace: Pavel Mašín, pavel.masin@hnutiduha.cz, 721 445 860

Exkurze napříč národními parky Šumava a Bavorský les

Zajímá vás, jak se vyvíjí příroda, když se jí nechá prostor a čas? Chtěli byste poznat středoevropskou divočinu na vlastní oči a kůži? Přihlaste se na náš každoroční poznávací pochod.

Termín: čtvrtek 22. 8. až neděle 25. 8. 2013

(příjezd na místo setkání již ve středu 21. 8. večer, odjezd v pondělí ráno 26. 8. 2013)

Uvidíte nejkrásnější místa „Zelené střechy Evropy“:

- horský smrkový prales
- ledovcová jezera
- kamenné moře
- podmáčené lesy a rašeliniště
- polomy po orkánu Kyril

Kontakt pro případ dotazů: Marcela Povolná, marcela.povolna@hnutiduha.cz.

Více informací na <http://www.hnutiduha.cz/akce/exkurze-napric-narodnimi-parky-sumava-bavorsky-les>

Týdny pro les a divočinu

Přidejte se k tradičním Týdnům pro les a divočinu, které pořádá Hnutí DUHA. Týdenní pracovní-vzdělávací work-kempy jsou určeny pro všechny, kteří chtějí pomáhat přírodě a prožít týden v krásném prostředí při

smysluplné práci. Přes den se pracuje a pozorují přírodní procesy a na večery pro vás máme nachystány přednášky a besedy o péči o lesy a jejich ochraně, o obnově krajiny a možnostech její údržby. Součástí pracovního pobytu je rovněž jeden delší výlet po krajině spojený s odborným výkladem a poznáváním okolí místa pobytu.

- 19. – 28. 7. Jizerské hory, Jindřichovice pod Smrkem
- 28. 7. - 4. 8. Beskydy, Smrk
- 11. 8. - 18. 8. Kralický Sněžník

Další turnusy se uskuteční v CHKO Jeseníky, CHKO Poodří a snad i v CHKO Litovelské Pomoraví.

Kontakty: Pavla Zábojníková (pavla.zabojnikova@hnutiduha.cz), Eliška Kvitová (eliska.kvitova@hnutiduha.cz)

Více informací na <http://www.hnutiduha.cz/akce/tydny-pro-les-divocinu>

Vodní a mokřadní živočichové v pískovnách: ochrana a management

listopad 2013, České Budějovice (termín bude upřesněn během července)

Druhý díl volného cyklu seminářů navazuje na seminář „Terestriční živočichové v pískovnách: ochrana a management“ (30. 1. 2012, České Budějovice)

Témata semináře: ochranný management vodních ploch a mokřadů v pískovnách, příklady dobré praxe, obojživelníci, vodní ptáci, vodní hmyz, vodní měkkýši

Předběžná rezervace místa na semináři je možná již dnes na e-mailu t.kusnirova@seznam.cz (uvádějte svoje kontaktní údaje: e-mail, telefon).

Ekologická poradna sdružení Calla

Mimo běžná témata ekologické poradny u nás můžete hledat pomoc v oblastech, na které se specializujeme:

Ochrana přírody a krajiny - odborná pomoc v oblasti biologie a ochrany přírody, chráněná území a péče o ně, územní a druhová ochrana přírody (se zaměřením na entomologii a botaniku), ekopedagogické využití chráněných území. *Za tuto oblast poradenství je zodpovědný Jiří Řehounek, volejte ho na telefon 384 971 934 nebo pište na e-mail: rehounekj@seznam.cz.*

Obnova těžbou narušených území - přirozená obnova těžbou narušených území (především ve šterkopískovnách), poradenství při tvorbě rekultivačních plánů využívajících přirozenou obnovu, využití těžbou narušených území v druhové ochraně a ekologické výchově a ekologie obnovy (restoration ecology). *V této oblasti Vám poradí Jiří Řehounek, kterého najdete na telefonu: 384 971 934, ale spíše na e-mailu: rehounekj@seznam.cz.*

Trvale udržitelná energetika - poradenství občanům, obcím i občanským sdružením v oboru obnovitelných zdrojů energie, jejich možnostech, dostupnosti, podporách pro realizaci, legislativě apod. Právní a všestranná informační pomoc obcím, u nichž by mohlo být vybudováno konečné úložiště vysoce radioaktivních odpadů, archiv informací k jaderné energetice. *Pro odpovědi z oblasti energetiky se obračete na Edvarda Sequense na telefon: 384 971 932, e-mail: edvard.sequens@calla.cz.*

Poradenské hodiny pro veřejnost v kanceláři sdružení - Fráni Šrámka 35, České Budějovice jsou po dobu prázdninových měsíců omezeny na středy od 14 do 17 hodin. Děkujeme za pochopení.

Osobní návštěva mimo poradenské hodiny je možná po předchozí domluvě. Využijte poradenství pomocí e-mailu: calla@calla.cz. Písemné spojení: Calla, Fráni Šrámka 35, 370 01 České Budějovice.

Zpravodaj **Ďáblík** pro své členy a přátele vydává:

Calla - Sdružení pro záchranu prostředí

Naše adresa: Fráni Šrámka 35, 370 01 České Budějovice

Telefony: 384 971 930, 387 311 381

Fax: 384 971 939

E-mail: calla@calla.cz

Internet: <http://www.calla.cz>

Naše konto: 3202800544 / 0600 GE Money Bank, pob. České Budějovice

IČO: 62536761

Uzávěrka dalšího čísla je do konce července 2013. Články posílejte na edvard.sequens@calla.cz. Databázi odběratelů spravuje Romana Panská. Všechna starší čísla občasníku **Ďáblík** najdete na webových stránkách sdružení Calla.

- » Nechcete-li dostávat tento zpravodaj, napište nám a my Vás okamžitě vyřadíme z adresáře. «
» Chcete-li se přihlásit k jeho pravidelnému odběru, pište na calla@calla.cz. «

Líbil se Vám Ďáblík? Pomozte nám s jeho šířením!

Pošlete ho svým přátelům s nabídkou na pravidelný odběr do e-mailové schránky.

Můžete nám také přispět na vydávání.

Použijte číslo účtu 3202800544 / 0600 a variabilní symbol: 111.

Děkujeme!